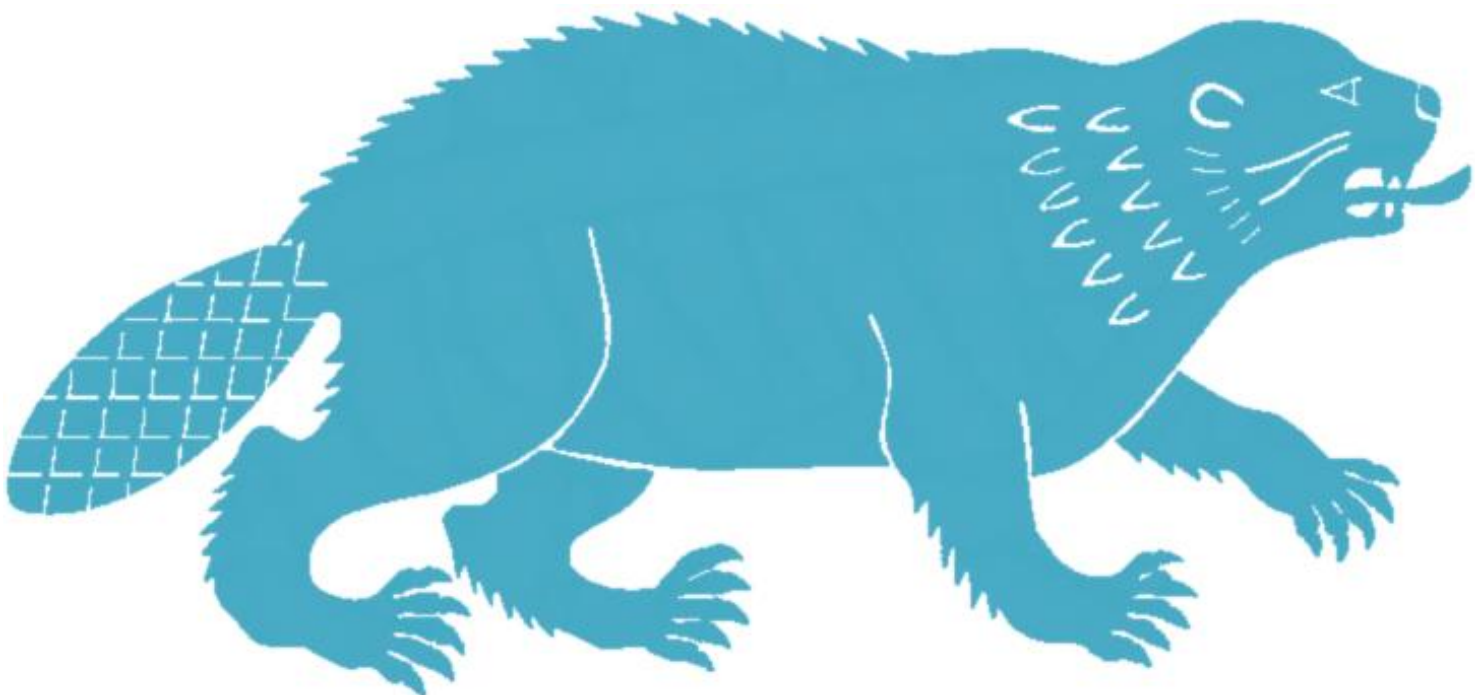

ÅRSPLAN
MÅL OCH BUDGET

2016

BJURHOLMS KOMMUN

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Budgeten i korthet.....	4
Vision och övergripande mål.....	5
Medborgare	5
Miljö.....	6
Jämställdhet och jämlikhet	6
Ledning och styrning	7
Kommunstyrelsens prioriterade mål	8
Kultur- och utbildningsnämndens prioriterade mål	9
Omsorgsnämndens prioriterade mål	10
Miljö- och byggnämndens prioriterade mål.....	11
Budgetprocessen.....	12
Kommunstyrelsens budgetmål 2016	13
Kultur- och utbildningsnämndens budgetmål 2016	14
Omsorgsnämndens budgetmål 2016	15
Plan- och byggnämndens budgetmål 2016.....	16
Budgetförutsättningar.....	17
Ekonomi i balans.....	17
God ekonomisk hushållning.....	17
Långsiktiga finansiella mål	17
Kortsiktiga finansiella mål.....	17
Befolkning	18
Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	18
Budgetramar.....	19
Budgetuppföljning	19
Investeringsbudget	20
Resultaträkning	21
Finansiell analys	21
Balansräkning.....	22
Kassaflödesanalys.....	23

Inledning

Budgeten är Bjurholm kommuns huvudsakliga verktyg för planering och styrning av verksamheten. Kommunfullmäktige fastställer hur kommunens samlade resurser skall prioriteras mellan och inom kommunstyrelsens och nämndernas verksamheter. Kommunfullmäktige beslutar även om vision och målområden.

Budgetens roll är att inom de ekonomiska ramarna och gällande lagstiftning följa visionen och målområdena som kommunfullmäktige har fastställt för kommunen. I dokumentet *Målstyrningsprocess – ekonomisk styrning*¹ beskrivs vilka styrmedel som kommunfullmäktige har beslutat om för att möjliggöra en effektiv användning av kommunens resurser och skapa största möjliga nytta för medborgarna.

Vision och målområden har brutits ned för att skapa tydligare målsättningar för verksamheterna och på så sätt ge förutsättningar för kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsutövande. Detta beskrivs i dokumentet *Målstyrningsprocess – verksamhetsmässig styrning*² som inte bara fastställer vision, principer och prioriteringar av de gemensamma målområdena, utan likväl den målstyrningsprocess som gäller för kommunfullmäktige, styrelse och nämnder.

Målsättningen med målarbetet är att verksamheterna bryter ner målen till tydliga aktiviteter som kommer ligga till grund för verksamhetens planering under kommande budgetår. Nämnderna kommer löpande under året att följa upp och utvärdera verksamheten och ekonomin samt vidta erforderliga åtgärder vid avvikelser från fastställda planer och rapportera detta till kommunstyrelsen.

Budgeten i korthet

- Budgeten för 2016 är budgeterad med ett överskott på 832 tkr.
- Skattesatsen är förändrad på grund av skatteväxling med landstinget på 0,05% till 23,15%.
- Kommunstyrelsens budgetram är 36 989 tkr.
- Kultur- och utbildningsnämndens budgetram är 55 286 tkr.
- Omsorgsnämndens budgetram är 60 513 tkr.
- Miljö- och byggnämndens budgetram är 754 tkr.
- Investeringsbudget för 2016 är 17 085 tkr samt investeringsplan för 2017 på 38 650 tkr och för 2018 på 8 300 tkr.
- Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning för 2016 är baserad på 2 450 invånare där varje invånare genererar en intäkt på cirka 64 000 kr.

¹Kommunfullmäktige, 2014-12-15 § 91, dnr. KS14-373 040.

²Kommunfullmäktige, 2014-12-15 § 90, dnr. KS14-372 003.

Vision och övergripande mål

En vision beskriver ett önskat framtida tillstånd och behöver inte kunna mätas eller vara helt realistiskt utan visa en målbild som talar om hur Bjurholms kommun ska vara i framtiden, en gemensam framtidsbild för hela kommunen.

Visionen ska visa färdriktningen, ambitionsnivån, engagera och vara en plattform för det strategiska arbetet med att utveckla Bjurholms kommun, inte bara för den kommunala organisationen utan även för näringsliv, organisationer, föreningar och andra samhällsaktörer.

För visionen gäller att fyra grundläggande principer samt tre gemensamma målområden ska genomsyra samtliga verksamhetsområden.

De fyra grundläggande principerna är:

- Kommunen skall verka för en god planberedskap inom hela samhällssektorn.
- Samverkan skall ske över alla gränser för att skapa god kvalitet och tillväxt.
- All verksamhet i Bjurholms kommun skall bedrivas professionellt. Allt arbete skall präglas av lyhörddhet, öppenhet och servicetänkande samt vara brukar- och medborgarorienterat.
- Det skall finnas ett tydligt samspel mellan politiker och tjänstemän.

Visionen och de fyra principerna har brutits ned till kommungemensamma målområdena *Medborgare*, *Miljö* och *Jämställdhet och jämlikhet*. Dessa har brutits ned i ett antal målprioriteringar för respektive målområde. Dessa finns även beskrivna i dokumentet *Målstyrningsprocess – ekonomisk styrning*³.

Medborgare

Medborgarnytta skall alltid vara i fokus.

Medborgarnytta i fokus tar sig i uttryck på olika sätt – ur ett demokratiskt medborgarrättsligt perspektiv samt ur ett tredje parts perspektiv då medborgaren på ett eller annat sätt behöver kommunens hjälp och service. Medborgarnytta i fokus innebär att:

Målprioriteringar

- Kommunen skall skapa utrymme för medborgarinflytande samt vara lyhörd för medborgarnas intressen och ta sig an de frågor som medborgarna lyfter fram.
- Alla medborgare skall bli bemötta med värdighet och respekt. Det goda värdskapet skall genomsyra kommunen.
- Kommunen skall genom att ha en god folkhälsa främja och skydda våra medborgares hälsa och välbefinnande, där det övergripande målet är att skapa förutsättningar i samhället för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

³Kommunfullmäktige, 2014-12-15 § 91, dnr. KS14-373 040.

Miljö

Ekonomi och miljö skall samverka utifrån ett ömsesidigt beroende, där ekonomisk tillväxt inte får ske till priset av en förstörd miljö. Bjurholms kommuns verksamheter skall präglas av god hushållning med naturresurser och liten miljöpåverkan för en hållbar miljömässig utveckling.

En miljömässig hållbar utveckling innebär att Bjurholms kommun har ett ansvar att förvalta naturen så att kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Hållbar miljömässig utveckling skall integreras i alla verksamheter genom att arbeta i enlighet med tre strategier:

Målprioriteringar

- Kommunen skall arbeta för effektivare energianvändning och transporter
- Kommunen skall arbeta för giffria och resurssnåla kretslopp
- Kommunen skall arbeta för hushållning med mark, vatten och bebyggd miljö

Jämställdhet och jämlikhet

Jämställdhet och jämlikhet skall råda på alla plan.

Bjurholms kommuns arbete med jämställdhet och jämlikhet skall vara bestående. Detta genom ett långsiktigt arbete där jämställdhets- och jämlikhetsperspektivet integreras i kommunens alla verksamheter och beslut. Jämställdhet och jämlikhet i Bjurholms kommun handlar om att alla medborgare, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder skall ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Detta innebär att:

Målprioriteringar

- Bjurholms kommun skall ha en jämställd och jämlik medborgarservice genom att erbjuda lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för alla medborgare på livets alla områden.
- Bjurholms kommun skall som arbetsgivare ha jämställda och jämlika arbetsvillkor.
- Bjurholms kommun skall synliggöra jämställdhet/ojämställdhet samt jämlikhet/ojämlikhet i underlag som ligger till grund för långsiktig planering och beslut.

Ledning och styrning

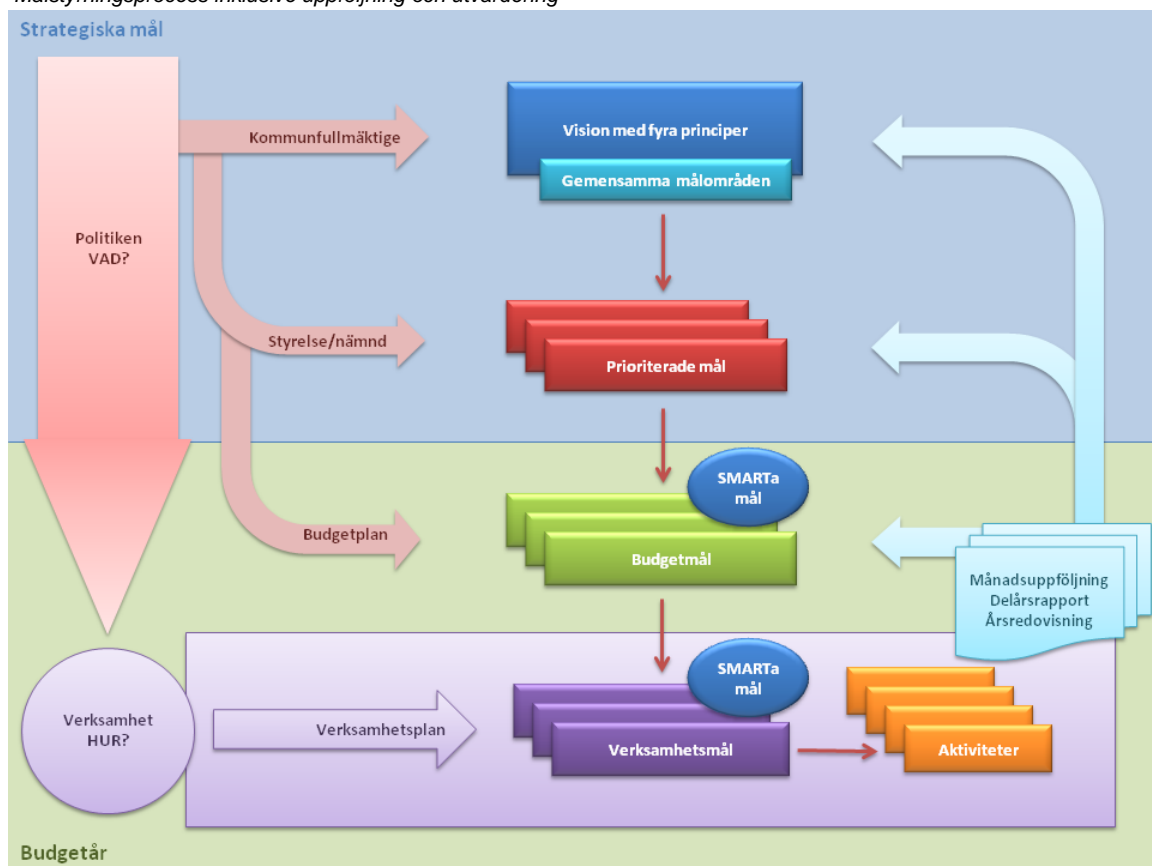
Bjurholms kommun använder sig av en målstyrningsprocess som bygger på två styrperspektiv; det ena är styrningen av det verksamhetsmässiga resultatet och det andra är den ekonomiska styrningen. De båda styrsätten är sammanflätade med varandra.

Visionen, principerna samt de gemensamma målområdena genomsyrar samtliga verksamhetsområden. Utifrån fastställda målområden sker målprioriteringar av respektive styrelse och nämnd. De prioriterade målen ska ange en inriktning, vara tydliga, övergripande samt gälla under hela perioden.

I budgetprocessen fastställs SMARTa budgetmål. Dessa ska ange **vad** politiken vill att verksamheterna ska uppnå och resultera i en budgetplan. Medel anvisas till verksamheterna utifrån de budgetmål som beslutas och därmed sätts ramverket för styrning av det verksamhetsmässiga resultatet.

Verksamheterna ansvarar för **hur** detta ska utföras (verkställas) genom att sätta SMARTa verksamhetsmål och aktiviteter som gör det möjligt att följa upp och utvärdera hur uppsatta budgetmål uppnås. Arbetet tydliggörs i verksamheternas verksamhetsplaner.

Målstyrningsprocess inklusive uppföljning och utvärdering

Kommunstyrelsens prioriterade mål

Prioriterade mål ska utifrån fastställd process beslutas för varje verksamhetsområde att gälla för perioden, 2016-2019⁴. Varje prioriterat mål ska vara tydligt, övergripande och återge det önskade resultatet.

Följande verksamhetsområden finns inom Kommunstyrelsen:

- Gemensamma stödfunktioner
- Infrastruktur, skydd och affärsverksamhet
- Tillväxt och utveckling

Gemensamma stödfunktioner

Prioriterat mål:

Bjurholms kommun ska tillhandahålla en god service som är tydlig, effektiv och korrekt såväl internt inom den egna organisationen som externt till medborgare, näringsliv och besökare.

Kommunen ska verka för att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen inom kommunens verksamheter samt vara ett föredöme som arbetsgivare.

Infrastruktur, skydd och affärsverksamhet

Prioriterat mål:

Bjurholm ska ha en långsiktig strategisk planering för en god infrastruktur vilket ska innefatta medborgare, samhällsplanering, bebyggelse, renhållning, VA, trafikmiljö samt IT/bredband.

Målnedbrytning

- Långsiktig samhällsplanering ska råda inom hela verksamhetsområdet; affärsverksamhet, infrastruktur och skydd.
- Ett säkerställande av god infrastruktur och god samhällsplanering ska ske med beaktande av miljö- och jämställdhetsperspektivet.

Tillväxt och utveckling

Prioriterat mål:

Bjurholm ska vara en dynamisk och livskraftig kommun med god tillväxt- och utveckling, där väl fungerande integration råder samt allas kompetens tas till vara.

Målnedbrytning

- En god integration ska råda, alla individer ska integreras i samhället genom att skapa kommunala praktikplatser.
- Utveckling av näringsliv och fritidsutbud ska säkerställas som ett led i tillväxt och utveckling i en levande och dynamisk kommun.
- Vikten av att säkerställa arbetet med tillväxt och utvecklingsfrågor, för att alla medborgare ska kunna leva, bo och verka i hela kommunen, ska vara tydlig.

⁴Kommunfullmäktige, 2015-06-15 § 26, dnr. KS15-435 003.

Kultur- och utbildningsnämndens prioriterade mål

Prioriterade mål ska utifrån fastställd process beslutas för varje verksamhetsområde att gälla för perioden, 2016-2019⁵. Varje prioriterat mål ska vara tydligt, övergripande och återge det önskade resultatet.

Följande verksamhetsområden finns inom Kultur- och utbildningsnämnden:

- Kultur och fritid
- Pedagogisk verksamhet
- Stödverksamheter

Kultur och Fritid

Prioriterat mål:

Ett rikt, tillgängligt och attraktivt kultur- och fritidsutbud ska finnas för boende och besökare i alla åldrar.

Målnedbrytning

- Verksamheterna ska ha medborgaren i fokus
- Utbudet ska möta medborgarnas behov
- Deltagare ska ha inflytande över utbudet samt känna glädje vid deltagande
- Verksamheterna ska vara tillgängliga för individer med funktionshinder, ha funktionella öppettider, erbjuda digitala tjänster och lämna korrekt information och marknadsföring
- Ett kulturellt och interkulturellt förhållningssätt ska råda och mobbning accepteras inte
- Ett systematiskt kvalitets- och uppföljningsarbete ska råda

Pedagogisk verksamhet

Prioriterat mål:

Alla barn och elever ska erhålla goda kunskaper, verksamheten ska hålla en god kvalitet och verksamheterna ska genomsyras av glädje och ett lustfyllt lärande.

Målnedbrytning

- Alla elever ska nå kunskapsmålen
- Verksamheterna ska verka för att strävansmålen uppfylls
- Elever/barn ska ha inflytande över sitt lärande
- Systematiskt kvalitetsarbete ska ske på alla nivåer
- Alla ska uppleva glädje och lust i verksamheterna. Ett accepterande klimat ska råda, mobbning får inte förekomma och kulturell och interkulturell förståelse ska genomsyra all verksamhet

Stödverksamheter

Prioriterat mål:

Verksamheterna ska beakta individuella behov samt verka för att en positiv miljöpåverkan genereras genom medvetna klimat- och miljöval.

Målnedbrytning

- Stödfunktionerna ska vara tydliga, tillgängliga och aktivt verka med ett ansvarsfullt engagemang i kommunen
- Verksamheter som tillagar mat ska tillhandahålla näringsrik och välsmakande måltider som motsvara både äldre och yngres behov
- Vid inskaffande av varor ska så låg miljöpåverkan som möjligt uppkomma
- Ett systematiskt kvalitets- och uppföljningsarbete ska råda

⁵Kommunfullmäktige, 2015-06-15 § 24, dnr. KS15-165 003.

Omsorgsnämndens prioriterade mål

Prioriterade mål ska utifrån fastställd process beslutas för varje verksamhetsområde att gälla för perioden, 2016-2019⁶. Varje prioriterat mål ska vara tydligt, övergripande och återge det önskade resultatet.

Följande verksamhetsområden finns inom Omsorgsnämnden:

- Äldre- och handikappomsorg (individer med funktionsnedsättning)
- Individ- och familjeomsorg

Äldre- och handikappomsorg (individer med funktionsnedsättning)

Prioriterat mål:

Alla brukare ska utifrån individuella behov erbjudas vård och omsorg med god kvalitet samt ha inflytande över sin vardag och sina insatser.

Målnedbrytning

- Vård och omsorg ska ges utifrån individuella behov så god kvalitet nås för den enskilde individen.
- Alla brukare ska utifrån individuella behov ha inflytande över sin vardag och sina vård- och omsorgsinsatser.
- Alla brukare ska uppleva att de är trygga med den vård och omsorg som ges.

Individ- och familjeomsorg

Prioriterat mål:

Det ska vara tryggt att växa upp i Bjurholm och alla kommunens invånare ska vid behov garanteras stöd.

Målnedbrytning

- Stöd ska ges i form av råd och bistånd.
- Alla barn och ungdomar ska ha en bra och trygg uppväxt i Bjurholms kommun.

⁶Kommunfullmäktige, 2015-06-15 § 23, dnr. KS15-163 003.

Miljö- och byggnämndens prioriterade mål

Prioriterade mål ska utifrån fastställd process beslutas för varje verksamhetsområde att gälla för perioden, 2016-2019⁷. Varje prioriterat mål ska vara tydligt, övergripande och återge det önskade resultatet.

Följande verksamhetsområden finns inom Miljö- och byggnämnden:

- Planering och säkerhet
- Miljö- och hälsoskydd

Planering och säkerhet

Prioriterat mål:

God service och handläggning samt rättssäker myndighetsutövning ska råda med god miljömedvetenhet till nytta för kommande generationer.

Målnedbrytning

- Myndighetsutövning ska vara tydlig, effektiv, likvärdig och rättssäker.
- Handläggningen ska präglas av god service och rådgivning till hjälp för företag och allmänhet.
- Information, både internt och externt, ska vara lättillgänglig och lättförståelig.
- Information om klimatsmarta och energieffektiva val ska prioriteras för att skapa miljömedvetenhet i kommunen.

Miljö- och hälsoskydd

Prioriterat mål:

God service och handläggning samt rättssäker myndighetsutövning ska råda samt god medvetenhet gällande hållbar resursanvändning i kommunen.

Målnedbrytning

- Myndighetsutövning ska vara tydlig, effektiv, likvärdig och rättssäker.
- Handläggningen ska präglas av god service och rådgivning till hjälp för företag och allmänhet.
- Information, både internt och externt ska vara lättillgänglig och lättförståelig.
- Verka för god medvetenhet gällande hållbar avfalls- och avloppshantering för att eftersträva en hållbar resursanvändning hos medborgare, företagare och besökare.
- En ökad medvetenhet och hållbar resursanvändning eftersträvas för att gynna kommande generationer.

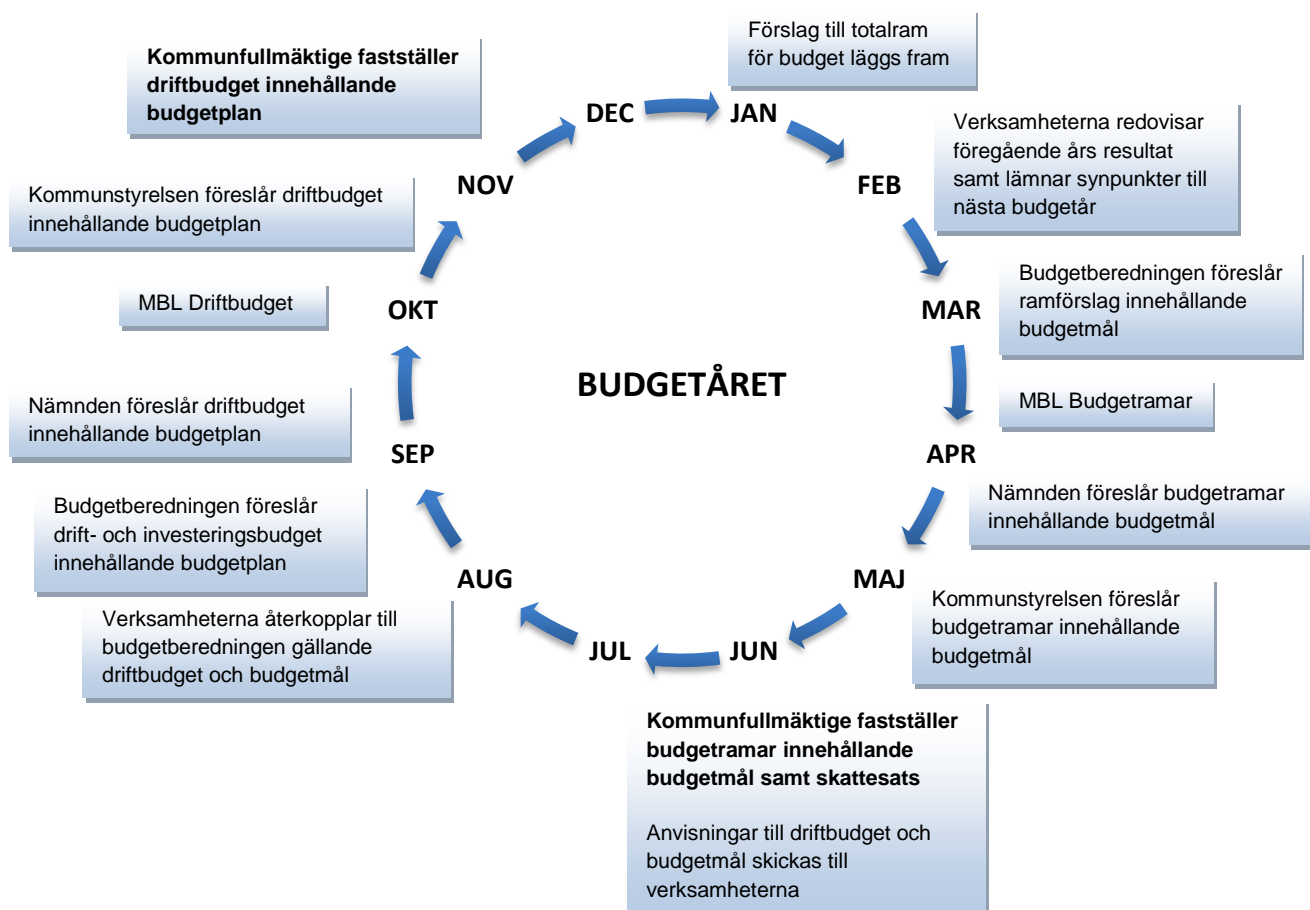
⁷Kommunfullmäktige, 2015-06-15 § 25, dnr. KS15-170 003.

Budgetprocessen

Budgeten är ett planeringsverktyg med hänsyn till politiska prioriteringar, skatteintäkternas och statsbidragens utveckling samt statliga beslut och reformer som påverkar förutsättningarna för kommunens verksamheter och ekonomi.

Kommunallagen 8 kap § 4-12 reglerar budgetprocess och budgetens innehåll i stort. Utöver detta gäller för Bjurholms kommun följande:

- Nämnderna föreslår budget och budgetmål för nästkommande år utifrån nämndens prioriterade mål.
- Kommunfullmäktige ska under juni fastställa budgetramar samt föreslå budgetmål för nästkommande år.
- Kommunfullmäktige ska senast innan november månads utgång fastställa drift- och investeringsbudget samt budgetmål för nästkommande år.
- Drift- och investeringsbudgeten ska innehålla en plan över tre år, varav budgetåret är första året.
- De förslag till budget och mål som föreslås kommunfullmäktige ska beredas av kommunstyrelsen. Kommunfullmäktige kan om så är påkallat besluta om revidering av gällande budget och mål.

Kommunstyrelsens budgetmål 2016

Budgetmålen för 2016 skall vara nedbrytningar av de prioriterade målen samt en viljeinriktning från politiken för det enskilda budgetåret⁸.

Gemensamma stödfunktioner

Ekonomi:

1. Årsredovisningen ska innefatta ett barnbokslut och ett jämställdhetsperspektiv för alla verksamhetsberättelser

Personal:

1. Tydliga befattningsbeskrivningar för administrativ personal
2. Komplettera löneprocessen med lönekriterier och individuella löner
3. Lönerevisionen ska vara genomförd och utbetalning ska ske i april månad

Infrastruktur, skydd, och affärsverksamhet

Kollektivtrafik:

1. Utredda behov av arbetspendling till Nordmaling och Umeå .

Affärsverksamhet:

1. Ett ortssammanbindande bredbandsnät till Braxele och områdesnät i byarna Braxele, Lillarmsjö och Balfors.
2. Antalet outhyrda lägenheter ska uppgå till maximalt tre lägenheter i snitt under året.
3. Fastställa en strategisk plan för utveckling och underhåll av kommunens bostäder.
4. NKI-undersökning (NKI=nöjd kund index) ska vara genomförd för bostadsverksamheten innan hyresförhandlingen 2016.

Gator, vägar och parker:

1. Fastställa en strategisk plan för underhåll av gator, vägar och ledningsnät.

Industri- och förvaltningsfastigheter:

1. Fastställa en strategisk plan för utveckling och underhåll av kommunens fastigheter.

Tillväxt och utveckling

Arbetsmarknadsåtgärder:

1. Det ska finnas fem praktikplatser för nyanlända inom kommunala verksamheter.

Flyktingmottagning:

1. Ska följa tecknat avtal med väl fungerande integration.

Personal:

1. Ferieuppdrag ska erbjudas till alla ungdomar utifrån tillgängliga platser.

Projekt:

1. Prioritera projekt som genererar verksamhet och tillväxt i kommunen.

Näringsliv/Tillväxt:

1. Kommunen ska ha Norrlands bästa företagsklimat enligt Svenskt näringslivs företagsklimatundersökning.
2. Öka antalet nyetableringar och främja företagsutvecklingen bland kvinnor och för unga under 35 år.

⁸ Kommunfullmäktige, 2015-12-14 § 52, dnr. KS15-141 041.

Kultur- och utbildningsnämndens budgetmål 2016

Budgetmålen för 2016 skall vara nedbrytningar av de prioriterade målen samt en viljeinriktning från politiken för det enskilda budgetåret⁹.

Pedagogisk verksamhet

Barnomsorg:

1. *Pedagogiskt arbeta för att alla barn får större inflytande, får ta eget ansvar och att alla behandlas lika och med respekt.*
2. *Systematiskt kvalitetsarbete ska ske på alla nivåer.*
3. *Varje barn ska ha rätt till det stöd, han eller hon behöver för att nå strävansmålen, och ges möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar.*
4. *Nolltolerans mot mobbning.*
5. *Den kulturella och interkulturella kompetensen ska öka i verksamheten.*

Grundskolan:

1. *Utifrån förutsättningar öka andelen lärarresurser i de lägre årskurserna för att tidigt stödja ett individuellt lärande efter elevens behov.*
2. *Varje barn ska ha rätt till det stöd, han eller hon behöver för att nå strävans-/kunskapsmålen, och ges möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar.*
3. *Alla barn ska nå kunskapsmålen.*
4. *Nolltolerans mot mobbning.*
5. *Den kulturella och interkulturella kompetensen ska öka i verksamheten.*
6. *Systematiskt kvalitetsarbete ska ske på alla nivåer.*

Gymnasieskolan:

1. *Minska andelen elever som inte fullföljer sin utbildning.*

Vuxenutbildning (inkl SFI):

1. *Den kulturella och interkulturella kompetensen ska öka i verksamheten.*

Kultur och fritid

Simhall:

1. *Tillgängligheten i simhallen ska vara god för boende och besökare i alla åldrar.*
2. *Antalet badgäster ska öka i simhallen.*
3. *Den kulturella och interkulturella kompetensen ska öka i verksamheten.*

Kultur:

1. *Tillgängligheten i biblioteket ska vara god för boende och besökare i alla åldrar.*
2. *Musikskolan ska erbjuda eleverna en god undervisning och verksamhetens resurser ska nyttjas fullt ut.*
3. *Den kulturella och interkulturella kompetensen ska öka i verksamheten.*

Fritidsgården:

1. *Tillgänglighet till aktiviteter och trivsel ska vara ledstjärnor.*
2. *Alla ska behandlas lika.*
3. *Nolltolerans mot mobbning.*
4. *Den kulturella och interkulturella kompetensen ska öka i verksamheten.*

Stödfunktioner

Stödfunktion:

1. *Öka andelen miljömässigt hållbara alternativ.*
2. *Den kulturella och interkulturella kompetensen ska öka i verksamheten.*

⁹ Kommunfullmäktige, 2015-12-14 § 52, dnr. KS15-141 041.

Omsorgsnämndens budgetmål 2016

Budgetmålen för 2016 skall vara nedbrytningar av de prioriterade målen samt en viljeinriktning från politiken för det enskilda budgetåret¹⁰.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familj:

1. *Revidering och utarbetande av riktlinjer där behov finns.*
2. *Kompetensutveckling för personal skall erbjudas.*

Äldre- och handikappomsorg

LSS:

1. *Kompetensutveckling för personal skall erbjudas.*

Stöd i ordinärt boende:

1. *Hemtjänsten ska ha en nyttjandegrad mellan 93% och 95%.*
2. *Kompetensutveckling för personal skall erbjudas.*
3. *Revidering och utarbetande av riktlinjer där behov finns.*

Särskilt boende:

1. *Boende ska erbjudas service, vård och omsorg utifrån individuella behov och därmed öka kvaliteten för den enskilde.*
2. *Kompetensutveckling för personal skall erbjudas.*
3. *Revidering och utarbetande av riktlinjer där behov finns.*

Färdtjänst:

1. *Revidering och utarbetande av riktlinjer där behov finns.*

Vård och omsorg:

1. *Kompetensutveckling för personal skall erbjudas.*

Öppen/Dagverksamhet:

1. *Utarbetande av riktlinjer.*
2. *Kompetensutveckling för personal skall erbjudas.*

¹⁰ Kommunfullmäktige, 2015-12-14 § 52, dnr. KS15-141 041.

Plan- och byggnämndens budgetmål 2016

Budgetmålen för 2016 skall vara nedbrytningar av de prioriterade målen samt en viljeinriktning från politiken för det enskilda budgetåret¹¹.

Bygg, Plan samt Miljö- och hälsoskydd

1. *Alla medborgare ska nås av aktuell information i syfte att all myndighetsutövning ska vara tydlig, rättssäker och förebyggande.*
2. *All handläggning ska vara kvalitetssäkrad samt präglas av god service.*
3. *Handläggning ska ske i ett gemensamt ärendehanteringssystem för Bygg, Plan samt Miljö- och hälsoskydd.*
4. *God samverkan mellan de olika verksamheterna inom nämndens områden ska råda i syfte att ge en säker handläggning och service till kommunens medborgare.*

Trafiksäkerhet

1. *Alla medborgare ska nås av aktuell information samt vara tydlig och förebyggande.*
2. *All handläggning ska vara kvalitetssäkrad samt präglas av god service.*

¹¹ Kommunfullmäktige, 2015-12-14 § 52, dnr. KS15-141 041.

Budgetförutsättningar

Ekonomi i balans

Enligt bestämmelserna i 8 kap. 4 § kommunallagen skall kommunens budget upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna d.v.s. ekonomin skall vara i balans.

Av 8 kap. 5a § kommunallagen framgår vidare att om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, skall det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmast följande tre åren. Kommunfullmäktige skall anta en åtgärdsplan för hur återställandet skall ske. Beslut om reglering skall fattas senast i budgeten det tredje året efter det år då det negativa resultatet uppkom. Om det finns synnerliga skäl kan fullmäktige besluta att reglering inte skall göras (8 kap. 5b §).

I förarbeten till kommunallagen anges att "synnerliga skäl" avser fall där ett frångående från balanskravet är mycket väl motiverat och där det grundläggande kravet i 8 kap. 1 § kommunallagen om att de åtgärder som kommunen rent allmänt vidtar måste vara förenliga med god ekonomisk hushållning beaktats.

God ekonomisk hushållning

För att finansiera verksamheten över tiden krävs normalt sett mer än ett nollresultat i driftsredovisningen. Ett skäl är att kunna finansiera investeringar med egna medel. Skall investeringen täckas av egna medel behövs överskott som täcker skillnaden mellan investeringsnivå och avskrivningar. I annat fall måste ökad upplåning ske som kan leda till att räntekostnader tar i anspråk en allt större del av driftbudgeten.

För att uppnå balanskravet som under tider med bra tillväxt på kommunens skatteunderlag behövs normalt positiva skatteavräkningar som ger ett plusresultat i kommunens bokslut. Vid sämre tider inträffar normalt det omvända förhållandet. För att undvika att behöva tvärbromsa vid sämre tider skall kommunen åstadkomma positiva resultat vid goda tider som avsätts inom det egna kapitalet för användning vid sämre tider. En sådan avsättning görs först efter det att delmålet eller målet för egenfinansiering av investeringar uppnåtts. Avsättning sker till resultatutjämningsreserven¹².

Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning finns beskrivna i dokumentet *Målstyrningsprocess – ekonomisk styrning*¹³. Följande långsiktiga och kortsiktiga finansiella mål finns beslutade för Bjurholms kommun:

Långsiktiga finansiella mål

- Budgeten ska innehålla en beräknad resultatnivå motsvarande minst 1-2 % av skatteintäkter och statsbidrag.
- Utgångspunkten för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning.
- Grundprincipen är att investeringar ska finansieras med egna medel. Nyupplåning kan ske när en investering beräknas ha ett positivt driftnetto, dvs. att inga ytterligare skattemedel behöver tillföras driftbudgeten.
- Amortering av låneskulden bör ske med minst 1 % varje år.

Kortsiktiga finansiella mål

- I Bjurholms kommun bör likviditeten aldrig understiga 50 % vilket innebär att kommunen har förmågan att betala hälften av sina kortfristiga skulder med omedelbar verkan.

¹²Kommunfullmäktige, 2013-06-10 § 16, dnr. KS13-105 003.

¹³Kommunfullmäktige, 2014-12-15 § 91, dnr. KS14-373 040.

Befolkning

Bjurholms kommun har historiskt haft en minskad folkmängd. En bidragande orsak till detta är den åldersstruktur kommunen har. Andelen som är 65 år och äldre utgör ca 30 % av befolkningen i kommunen. Denna trend har vänt och Bjurholms kommun kan se att de sista åren har kommunen haft en ökad folkmängd. En minskad folkmängd får negativa konsekvenser för finansieringen av verksamheten för kommunen genom lägre skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Varje kommuninvånare genererar ca 64 000 kr i skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. De skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning som redovisas nedan och som baseras på Sveriges Kommuner och Landstings prognoser grundar sig på ett invånarantal i kommunen på 2 450 personer för år 2016, 2 455 personer för år 2017 och 2 460 personer för år 2018.

Antal invånare i Bjurholms kommun uppgick till 2 455 per 2015-11-01¹⁴, vilket är 5 invånare mer än vad budgeten för 2016 har baserats på.

Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Bjurholms kommuns skatteunderlagsutveckling har beräknats utifrån de prognoser som Sveriges Kommuner och Landsting ger i cirkulär och anvisningar.

Kommunens skattesats för budgetåret 2016 är 23,15 kr. Med anledning av att kommunen tog över hemsjukvården från Landstinget under år 2013 har skatteväxling skett mellan Landstinget och kommunen med 20 öre. Till 2016 har ytterligare en skatteväxling med 5 öre genomförts¹⁵.

Kommunens beräknade skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning för den kommande treårsperioden redovisas i följande tabell¹⁶:

Belopp i miljoner kr.	2016	2017	2018
Skatteinkomst före utjämning	94,0	98,0	102,5
Inkomstutjämning	39,4	39,4	39,5
Kostnadsutjämning	26,5	26,5	26,6
Regleringsbidrag/-avgift	-0,1	-0,5	-1,1
Strukturbidrag	1,1	1,1	1,1
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämning	-7,0	-7,0	-7,0
Slutavräkning 2016	-0,2		
Kommunal fastighetsavgift	3,6	3,6	3,6
Summa skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	157,3	161,1	165,1

¹⁴ Källa: Statistiska centralbyrån (SCB)

¹⁵ Kommunfullmäktige, 2015-12-14 § 51, dnr. KS15-359 049.

¹⁶ Källa: Prognos från Sveriges kommuner och landsting för Skatter och Bidrag, prognosdatum 2015-10-08

Inkomstutjämningsberäkningen beräknas ge kommunen ett tillskott på ca 16 100 kr/invånare för år 2016. Enligt preliminära beräkningar erhåller kommunen kostnadsutjämningsmedel på 10 800 kr/invånare för år 2016. LSS-utjämningsmedel (LSS = Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade) innebär att kommunen erlägger en avgift med 2 844 kr/invånare för år 2016¹⁷. Definitiv kostnadsutjämningsmedel och LSS-utjämningsmedel för år 2016 fastställs under december 2015.

Budgetramar

Kommunfullmäktige beslutade 2015-12-14 att nämnderna tilldelas följande driftbudget för år 2016 och planeringsperioden 2017 – 2018:

Belopp i tkr.			
Nämnd	2016	2017	2018
Kommunstyrelsen	36 989	38 495	39 209
Kultur- och utbildningsnämnden	55 286	56 459	57 727
Omsorgsnämnden	60 513	62 120	63 790
Miljö- och byggnämnden	754	802	855

Kommunfullmäktige beslutade om investeringsbudgeten 2015-12-14 vilket innebär följande tilldelning av medel för budgetåret 2016 och planeringsperioden 2017 – 2018:

Belopp i tkr.			
	2016	2017	2018
Investeringar	17 085	38 650	8 300

Budgetuppföljning

Driftbudgeten har ett budgeterat överskott på 832 tkr samtidigt som nämnderna har en del besparingsåtgärder som måste vidtas, vilket medför inga marginaler för 2016 års budget. Med anledning av detta kommer en strikt uppföljning av verksamheterna att ske under 2016.

Varje verksamhetsansvarig skall inför månadsuppföljningarna göra en avstämning av hur utfallet för respektive verksamhet förhåller sig till budgeten.

Budgeten är ett styrinstrument för verksamheterna. Innan upphandling, beställning m.m. görs skall respektive verksamhetsansvarig kontrollera huruvida utrymme finns för dessa kostnader i budgeten.

Ifall utfallet för någon verksamhet överskrider budgeten måste vederbörande verksamhetsansvarig vara beredd att inför kommunstyrelsen redovisa anledningen till "överskridandet" och vilka åtgärder som kommer att vidtas för att utfallet för ifrågakvarande verksamhet framgent under budgetåret skall hålla sig inom tilldelad budget.

¹⁷ Källa: Prognos från Sveriges kommuner och landsting för Skatter och Bidrag, prognosdatum 2015-10-08

Investeringsbudget

Belopp i tkr.	Budget 2016	Plan 2017	Plan 2018
Infrastruktur, skydd m.m.			
30 Ombyggnad av gator	1 000	1 000	1 000
32 Bredband ortsammanbindande nät	700	400	400
Pedagogisk verksamhet			
40 Inventarier och upprustning av inom- och utomhusmiljön	550	550	550
41 IKT (Informations- och KommunikationsTeknik)	350	350	350
42 Ramp på skolgården	500	0	0
Vård och omsorg			
50 Inventarier	350	350	350
53 Möbler 5:an	0	350	0
Affärsverksamhet			
60 Vattenverk/reningsverk/reservvattentäkt	750	750	750
61 Renhållning	300	300	300
62 Värmeanläggning reningsverk	360	0	0
Gemensam administrativ verksamhet			
70 Inventarier	100	100	100
71 Maskiner och fordon	100	100	100
72 Datagruppen	300	300	300
73 Fastighetsförvaltning: Investeringsplan	4 000	4 000	4 000
74 Åtgärder med anledning av påpekanden vid skyddsronder.	100	100	100
77 Brandbil	2 690	0	0
79 Anpassning av lokaler	2 500	0	0
80 Projektering hyreshus	700	0	0
80 Hyreshus	0	30 000	0
78 HR-system	1 000	0	0
83 Serveroperativ och mailsystem	405	0	0
84 Moppptvättmaskin och redskap	230	0	0
86 Uppgradering redovisning och reskontra	100	0	0
Summa investeringsbudget	17 085	38 650	8 300

Resultaträkning

Belopp i tkr	Budget 2015	Budget 2016	Prognos 2017	Prognos 2018
Kommunstyrelsen	-36 725	-36 989	-38 495	-39 209
Kultur- och utbildningsnämnden	-55 224	-55 286	-56 459	-57 727
Omsorgsnämnden	-57 102	-60 513	-62 120	-63 790
Miljö- och byggnämnden	-819	-754	-802	-855
Summa styrelse och nämnder	-149 870	-153 542	-157 876	-161 580
Gamla pensioner inkl löneskatt	-3 500	-3 576	-3 628	-3 766
Kapitaltjänst	10 120	9 745	11 500	12 326
Avskrivningar	-6 400	-7 200	-8 400	-8 500
Verksamhetens nettokostnader	-149 650	-154 574	-158 404	-161 520
Skatteintäkter	90 600	93 842	97 998	102 506
Kommunalekonomisk utjämning	60 900	63 414	63 065	62 589
Finansiella intäkter	150	150	150	150
Finansiella kostnader	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Årets resultat - Förändring av eget kapital	0	832	809	1 724
Folkmängd 1/11 året innan	2 435	2 450	2 455	2 460

Finansiell analys

Det budgeterade resultatet i relation till skatteintäkter och statsbidrag visar för 2016 och 2017 en resultatnivå som är under 1 %. Först 2018 nås en resultatnivå upp till 1 % vilket är i nivå med de finansiella målen. Soliditeten tenderar att försvagas utifrån planen för 2016 och vänder inte förrän till 2018. Likviditeten håller sig omkring 50 procent som det har gjort för Bjurholms kommun under de senaste åren. Amortering av låneskulden är budgeterat till mer än 1 %.

	Budget 2015	Budget 2016	Prognos 2017	Prognos 2018
Årets resultat, tkr	0	832	809	1 724
% av skatter och bidrag	0,00	0,53	0,50	1,04
Likviditet, %	50,1	50,0	49,2	51,4
Soliditet, %	17,1	16,5	14,3	15,2
Amortering av låneskuld, %	0,92	1,06	1,08	1,07

Balansräkning

Belopp i tkr	Budget 2015	Budget 2016	Prognos 2017	Prognos 2018
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	447	517	587	657
Materiella anläggningstillgångar	125 559	135 374	165 554	165 284
Finansiella anläggningstillgångar	1 839	1 739	1 639	1 539
Summa anläggningstillgångar	127 845	137 630	167 780	167 480
Omsättningstillgångar				
Förråd	323	300	300	300
Kortfristiga fordringar	10 000	8 000	8 000	8 000
Likvida medel	6 968	9 689	9 416	10 197
Summa omsättningstillgångar	17 291	17 989	17 716	18 497
SUMMA TILLGÅNGAR	145 136	155 619	185 496	185 977
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital				
Ingående eget kapital	24 887	24 887	25 719	26 528
Årets förändring	0	832	809	1 724
Summa eget kapital	24 887	25 719	26 528	28 252
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner	1 931	1 980	2 012	2 055
Summa avsättningar	1 931	1 980	2 012	2 055
Skulder				
Långfristiga skulder	83 818	91 920	120 956	119 670
Kortfristiga skulder	34 500	36 000	36 000	36 000
Summa skulder	118 318	127 920	156 956	155 670
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	145 136	155 619	185 496	185 977

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr.	Budget 2015	Budget 2016	Prognos 2017	Prognos 2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	0	832	809	1 724
Justering för av- och nedskrivning	6 400	7 200	8 400	8 500
Justering för förändrad pensionsavsättning	46	-49	-32	-43
Realisationsvinst/realisationsförlust	-500	-500	-500	-500
Justering för övr ej likviditetspåverkande poster	0	0	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	5 946	7 483	8 677	9 681
Ökning (-) /minskning (+) kortfristiga fordringar	-2 000	2 000	0	0
Ökning (-) /minskning (+) förråd och varulager	0	23	0	0
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	-1 500	1 500	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	2 446	11 006	8 677	9 681
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-100	-100	-100	-100
Investering i materiella anläggningstillgångar	-12 403	-16 985	-38 550	-8 200
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	500	500	500	500
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-200	0	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-12 203	-16 585	-38 150	-7 800
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Amortering av skuld	-700	-800	-900	-1 200
Nytt lån	8 000	9 000	30 000	0
Minskning av långfristiga fordringar	100	100	100	100
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	7 400	8 300	29 200	-1 100
Årets kassaflöde	-2 357	2 721	-273	781
Likvida medel vid årets början	9 325	6 968	9 689	9 416
Likvida medel vid årets slut	6 968	9 689	9 416	10 197

Vid eventuella frågor om budget, kontakta Bjurholms kommun på 0932-140 00.

www.bjurholm.se